

31991L0492

L 268/1

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

24.9.1991

**NÕUKOGU DIREKTIIV,
15. juuli 1991,
milles sätestatakse elusate kahepoolmeliste karploomade tootmise ja turuleviimise tervishoiunõuded**

(91/492/EMÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 43,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ⁽²⁾

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust ⁽³⁾

ning arvestades, et:

siseturu loomist ning määrusega (EMÜ) nr 3796/81 ⁽⁴⁾ (viimati muudetud määrusega (EMÜ) nr 2886/89 ⁽⁵⁾) sisseseatud kalatooteturu ühise korralduse tõrgeteta toimimise tagamist silmas pidades on oluline, et tervishoiunõuetega seotud erinevused liikmesriikide vahel ei takistaks enam elusate kahepoolmeliste karploomade turuleviimist; see võimaldab tootmist ja turuleviimist paremini ühtlustada, loob võrdsed konkurentsitingimused ning tagab tarbijale kvaliteetsed tooted;

nõukogu 30. oktoobri 1979. aasta direktiivis 79/923/EMÜ karpide elukeskkonna vee nõutava kvaliteedi kohta ⁽⁶⁾ sätestatakse, et on vaja kehtestada tervishoiunõuded, mida tuleb karpide puhul järgida;

tarbijate tervise kaitse tagamiseks tuleks need nõuded kehtestada elusate kahepoolmeliste karploomade kogumise, käitlemise, ladustamise, vedamise ja turustamise kõikide etappide suhtes; neid nõudeid kohaldatakse ka okasnahksete, mantelloomade ja meritigude suhtes;

kui pärast elusate kahepoolmeliste karploomade turuleviimist ilmnevad terviseprobleemid, on oluline, et väljastuskeskust ja esialgset kogumisala oleks võimalik tagantjärele kindlaks teha; seetõttu on vaja sisse seada registreerimise ja märgistamise süsteem, mis võimaldab jälgida partii teekonda pärast kogumist;

on oluline kindlaks määrata lõpptootete tervishoiustandardid; teaduse ja tehnika areng ei ole alati piisavalt kõrgel tasemel, et pakuda teatavatele terviseprobleemidele lõplikke lahendusi ning seetõttu tuleb luua ühenduse süsteem tervishoiustandardite kiire vastuvõtmise ja vajaduse korral tugevdamise tagamiseks, et kaitsta inimese tervist viirusliku saastatuse ja muude ohtude eest;

kogumisaladelt, mille puhul ohutu otsetarbimine pole võimalik, kogutud elusaid kahepoolmelisi karploomi võib muuta ohutuks kas puhastamisprotsessi abil või nende ülekandmisega puhtasse vette suhteliselt pikaks ajaks; seetõttu on vaja määratleda tootmisalad, kust püütud karploomi võib kasutada otsetarbimiseks või kust neid tuleb edasi saata puhastamisele või ülekandmisele;

⁽¹⁾ EÜT C 84, 2.4.1990, lk 29.

⁽²⁾ EÜT C 183, 15.7.1991.

⁽³⁾ EÜT C 332, 31.12.1990, lk 1.

⁽⁴⁾ EÜT L 379, 31.12.1981, lk 1.

⁽⁵⁾ EÜT L 282, 2.10.1989, lk 1.

⁽⁶⁾ EÜT L 281, 10.11.1979, lk 47.

eelkõige tootja vastutab selle tagamise eest, et elusaid kahepoolmelisi karploomi toodetakse ja viiakse turule kooskõlas ettenähtud tervishoiunõuetega; pädevad asutused peavad kontrollide ja

järelevalve abil tagama, et tootjad järgivad kõnealuseid nõudeid; pädevad asutused peavad kogumisalasid eelkõige korrapäraselt kontrollima ning tagama, et nendelt kogumisaladelt kogutud karploomad ei sisalda inimeste tervisele ohtlikus koguses mikroorganismide ja toksilisi aineid;

käesolevas direktiivis kehtestatud standardite ühtseks kohaldamiseks kõikides liikmesriikides tuleks kehtestada ühenduse tasandil kontrollimeetmed;

nõukogu 10. detsembri 1990. aasta direktiiviga 90/675/EMÜ (millega nähakse ette kolmandatest riikidest ühendusse saabuvate toodete veterinaarkontrolli korraldamist reguleerivad põhimõtted) ⁽¹⁾ kehtestatud eeskirju, põhimõtteid ja kaitsemeetmeid tuleks kõnealusel juhul kohaldada;

kaubanduses liikmesriikide vahel tuleks samuti kohaldada nõukogu 11. detsembri 1989. aasta direktiiviga 89/662/EMÜ (mis käsitleb veterinaarkontrolli ühendusesiseses kaubanduses seoses siseturu väljakujundamisega, ⁽²⁾ muudetud direktiiviga 90/675/EMÜ) kehtestatud eeskirju;

kolmandas riigis toodetud ja ühenduses turule toodavate elusate kahepoolmeliste karploomade suhtes ei või kohaldada ühenduses kohaldatavatest tingimustest soodsamaid tingimusi; tuleb sätestada ühenduse menetlus tootmise ja turuleviimise tingimuste kontrollimiseks kolmandates riikides, et võimaldada ühendusel kohaldada vastavustingimustel põhinevat ühist impordisüsteemi;

eriliste asjaolude arvessevõtmiseks tuleb lubada kõrvalekaldumisi teatavate, juba enne 1. jaanuari 1993 tegutsevate ettevõtjate puhul, võimaldades neil kohaneda käesolevas direktiivis sätestatud nõuetega;

elusana inimtoiduks kõlblike elusloomade puhul tuleks säilivusaja suhtes teha erand nõukogu 18. detsembri 1978. aasta direktiivist 79/112/EMÜ müügiks ettenähtud toiduainete määrgistust, esitlust ja reklaami käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta, ⁽³⁾ viimati muudetud direktiiviga 91/72/EMÜ; ⁽⁴⁾

teatavate rakenduseeskirjade puudumisel tuleks sätestada võimalus võtta üleminekumeetmeid;

komisjonile tuleks teha ülesandeks võtta teatavad käesoleva direktiivi rakendusmeetmed; selleks tuleks kehtestada kord, millega seatakse sisse komisjoni ja liikmesriikide tihe ja tõhus koostöö alalises veterinaarkomitees,

⁽¹⁾ EÜT L 373, 31.12.1990, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 395, 30.12.1989, lk 13.

⁽³⁾ EÜT L 33, 8.2.1979, lk 1.

⁽⁴⁾ EÜT L 42, 16.1.1991, lk 27.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK

Üldsätted

Artikkel 1

Käesoleva direktiiviga sätestatakse otstarbimiseks või enne tarbimist edasiseks töötlemiseks ettenähtud elusate kahepoolmeliste karploomade tootmise ja turuleviimise tervishoiunõuded.

Käesolevat direktiivi, välja arvatud puhastamist käsitlevaid sätteid, kohaldatakse okasnahksete, mantelloomade ja meritigude suhtes.

Artikkel 2

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. *kahepoolmelised karploomad* – liistaklõpuselised filtrirjad karploomad;
2. *merelised biotoksiinid* – toksiooni sisaldavast planktonist toituvates kahepoolmelistes karploomades ladestunud mürgised ained;
3. *puhas merevesi* – merevesi või riimvesi, mida tuleb kasutada käesolevas direktiivis sätestatud tingimustel ja mis ei ole mikrobioloogiliselt saastunud ega sisalda looduslikku päritolu või keskkonda heitmetena sattunud mürgiseid ja kahjulikke, direktiivi 79/923/EMÜ lisas loetletud aineid koguses, mis võib kahepoolmeliste karploomade tervise kvaliteeti kahjustada või nende maitset rikkuda;
4. *pädev asutus* – liikmesriigi keskasutus, mis on pädev veterinaarkontrolli läbi viima, või keskasutuse poolt selleks volitatud mis tahes muu asutus;
5. *seisundi parandamine* – ülekandmist või puhastamist mittevaajavate elusate kahepoolmeliste karploomade hoidmine mahutites või muudes puhta mereveega täidetud seadeldistes või looduslikes kohtades neilt liiva, muda ja lima eemaldamiseks;
6. *tootja* – iga füüsiline või juriidiline isik, kes mis tahes viisil kogub kogumisalalt elusaid kahepoolmelisi karploomi nende käitlemise ja turuleviimise eesmärgil;
7. *tootmisala* – mis tahes merepiirkond, suudmeala või laguun, kus leidub kahepoolmeliste karploomade looduslikke kogumeid, või ala, kus kahepoolmelisi karploomi kasvatatakse ja püütakse;
8. *ülekandeala* – pädeva ametiasutuse poolt heakskiidetud mis tahes merepiirkond, suudmeala või laguun, mille piirid on selgelt märgistatud ja tähistatud poide, postide või muude fikseeritud vahenditega ning mida kasutatakse üksnes elusate kahepoolmeliste karploomade looduslikuks puhastamiseks;

9. *väljastuskeskus* – mis tahes heakskiidetud maismaa- või avamererajatis inimtoiduks kõlblike elusate kahepoolmeliste karploomade vastuvõtmiseks, seisundi parandamiseks, pesemiseks, puhastamiseks, liigitamiseks ja pakendamiseks;
10. *puhastuskeskus* – heakskiidetud ettevõtte, kus elusad kahepoolmelised karploomad paigutatakse mikrobioloogilise saaste eemaldamiseks looduslikult puhta või kohase töötlemisega puhastatud mereveega mahutisse nii kauaks, kuni nad muutuvad inimtoiduks kõlblikeks;
11. *ülekandmine* – elusate kahepoolmeliste karploomade üleviimine pädeva asutuse järelevalve all heakskiidetud merepiirkonna, suudmeala või laguuni vetesse saaste eemaldamiseks vajalikuks ajaks. See toiming ei hõlma elusate kahepoolmeliste karploomade üleviimist edasiseks kasvatamiseks või nuumamiseks sobivatesse piirkondadesse;
12. *transpordivahendid* – mootorsõidukite, raudteesõidukite ja õhusõidukite osad, laeva trümmid ning maismaa-, mere- või õhutranspordil kasutatavad konteinerid, mis on ette nähtud kaupade vedamiseks;
13. *pakendamine* – elusate kahepoolmeliste karploomade pakkimine nõuetekohasesse pakkmaterjali;
14. *saadeti* – väljastuskeskuses käideldud või puhastuskeskuses töödeldud elusate kahepoolmeliste karploomade kogus, mis on ette nähtud ühele või mitmele tarbijale;
15. *partii* – tootmisalalt kogutud ja vastavalt vajadusele kas heakskiidetud väljastuskeskusesse, puhastuskeskusesse, ülekandele või töötlemisettevõttesse edasisaadetavate elusate kahepoolmeliste karploomade kogus;
16. *turuleviimine* – inimtoiduks ettenähtud elusate kahepoolmeliste karploomade ühenduses hoidmine või esitlemine müügiks, müügiks pakkumine, müük, mis tahes vormis tarnimine või turuleviimine kas toorelt või töötlemise eesmärgil, välja arvatud juhul, kui rannakalurid viivad ise jaemüüjate või tarbijate jaoks kohalikule turule väikeseid koguseid, millele tuleb teha jaekaubanduse kontrolli siseriiklike eeskirjadega ettenähtud veterinaarkontroll;
17. *import* – elusate kahepoolmeliste karploomade sissetoomine kolmandatest riikidest ühenduse territooriumile;
18. *fekaalsed coli-laadsed bakterid* – fakultatiivselt anaeroobsed, gramnegatiivsed, tsütokroomoksüdaasnegatiivsed batsillid, mis ei moodusta eosid ja mis fermenteerivad laktoosi gaasi moodustumisega sapphappe soolade või muude samalaadsete kasvu inhibiteerivate omadustega pindaktiivsete ainete juuresolekul $44\text{ °C} \pm 0,2\text{ °C}$ juures vähemalt 24 tunni jooksul;
19. *E. coli-fekaalsed coli-laadsed bakterid*, mis $44\text{ °C} \pm 0,2\text{ °C}$ juures kuni 24 tunni jooksul moodustavad trüptofaanist indooli.

II PEATÜKK

Ühenduse toodangut käsitlevad sätted

Artikkel 3

1. Otsetarbimiseks ettenähtud elusate kahepoolmeliste karploomade turuleviimise korral peavad olema täidetud järgmised tingimused:

- nad peavad olema pärit lisa I peatükis sätestatud nõuetele vastavalt tootmisaladelt; perekonna *Pectinidae* puhul kohaldatakse seda sätet ainult nõukogu 22. juuli 1991. aasta direktiivi 91/493/EMÜ (milles sätestatakse kalatoodete tootmise ja turuleviimise tervishoiunõuded) (1) artikli 2 lõikes 2 määratletud akvakultuuritoodete suhtes;
- nad peavad olema kogutud kogumisalalt ning edasi toimetatud väljastuskeskusesse, puhastuskeskusesse, ülekandele või töötlemisettevõttesse lisa II peatükis sätestatud tingimustel;
- kui käesoleva direktiiviga nii ette nähakse, peavad nad olema üle kantud selleks heakskiidetud sobivatele aladele, mis vastavad lisa III peatükis sätestatud tingimustele;
- nad peavad olema hügieeniliselt käideldud ja vajaduse korral puhastatud selleks heakskiidetud asutustes, mis vastavad lisa IV peatüki nõuetele;
- nad peavad vastama lisa V peatükis sätestatud kriteeriumidele;
- neile peavad olema tehtud tervisekontrollid vastavalt lisa VI peatükile;
- nad peavad olema asjakohaselt pakendatud vastavalt lisa VII peatükile;
- nad peavad olema ladustatud ja veetud rahuldavates hügieeningimustes vastavalt lisa VIII ja IX peatükile;
- nad peavad kandma lisa X peatükis sätestatud tervisemärki.

2. Edasiseks töötlemiseks ettenähtud elusad kahepoolmelised karploomad peavad vastama lõike 1 asjakohastele nõuetele ning neid tuleb töödelda vastavalt nõukogu direktiivi 91/493/EMÜ nõuetele.

Artikkel 4

Liikmesriigid tagavad, et elusaid kahepoolmelisi karploomi tootmise ja turuleviimise ajal käitlevad inimesed võtavad kõik vajalikud meetmed käesoleva direktiivi nõuete järgimiseks.

Väljastus- ja puhastuskeskuste eest vastutavad isikud tagavad eelkõige, et:

(1) EÜT L 268, 24.9.1991, lk 15.

- laboriuuringute jaoks võetakse ja analüüsitakse korrapäraselt esindav arv proove, et koostada partiide lähtepiirkondade põhjal kronoloogiline register elusate kahepoolmeliste karploomade tervise kvaliteedi kohta enne ja pärast väljastus- või puhastuskeskuses käitlemist,
- erinevate kontrollide tulemused säilitatakse pädevale asutusele esitamiseks ettenähtud arvestusraamatus.

Artikkel 5

1. a) Pädev asutus kiidab väljastus- ja puhastuskeskused heaks, kui ta on veendunud, et need vastavad käesoleva direktiivi nõuetele. Kui nõudeid ei täideta, võtab pädev asutus vajalikud meetmed. Seejuures võtab ta arvesse eelkõige kõikide artikli 6 lõike 1 kohaselt teostatud kontrollide tulemusi.

Arvestades selgesõnalist tingimust, mille kohaselt sellistest keskustest pärit elusad kahepoolmelised karploomad peavad vastama käesoleva direktiiviga sätestatud hügieenistandarditele, võivad liikmesriigid seoses lisa IV peatükis kehtestatud ja enne 10. oktoobrit 1991 artiklis 12 sätestatud korras täpsustatavate nõuetega seadmete ja ehitiste kohta anda väljastus- ja puhastuskeskustele ajapikendust kuni 31. detsembrini 1995, mil keskused peavad vastama eespool nimetatud peatükis sätestatud heakskiitmise tingimustele. Selliseid erandeid võib lubada ainult 31. detsembril 1991 juba tegutsevate ettevõtete puhul, mis on riiklikule pädevale asutusele enne 1. juulit 1992 esitanud nõuetekohaselt põhjendatud taotluse erandi lubamise kohta. Sellele taotlusele peab olema lisatud tegevuskava ja tööprogramm, milles määratakse kindlaks ajavahemik, mille jooksul oleks ettevõtetel võimalik kõnealuseid nõudeid täitma hakata. Kui ühenduselt taotletakse rahalist abi, siis võetakse vastu ainult käesoleva direktiivi nõuetele vastavate projektidega seotud taotlused.

Pädev asutus koostab heakskiidetud väljastus- ja puhastuskeskustest nimekirja, milles igal nimetatud keskusel on ametlik number.

Iga liikmesriik peab heakskiidetud väljastus- ja puhastuskeskuste nimekirja ning kõik selle edasised muudatused edastama komisjonile, kes annab selle teabe edasi teistele liikmesriikidele.

- b) Nimetatud keskuste kontrolli ja järelevalve korrapärase teostamise eest vastutab pädev asutus, millel on käesoleva direktiivi sätete järgimise tagamiseks juurdepääs keskuste kõikidele osadele.

Kui sellise kontrolli ja järelevalve tulemusena selgub, et käesoleva direktiivi nõudeid ei täideta, võtab pädev asutus asjakohased meetmed.

2. a) Pädev asutus koostab nimekirja tootmis- ja ülekandealadest (märkides nende asukohta ja piirid), kust elusaid kahepoolmelisi karploomi võib püüda vastavalt käesoleva direktiivi ning eelkõige lisa I peatüki nõuetele.

See nimekiri tuleb edastada neile, keda käesolev direktiiv mõjutab, näiteks tootjatele ning puhastus- ja väljastuskeskuste käitajatele.

- b) Tootmis- ja ülekandealade järelevalvet teostatakse pädeva asutuse vastutusel käesoleva direktiivi nõuete kohaselt.

Kui sellise järelevalve tulemusena selgub, et käesoleva direktiivi nõudeid ei täideta, sulgeb pädev asutus asjaomase tootmis- või ülekandeala nii kauaks, kuni normaalne olukord on taastatud.

3. Pädev asutus võib keelata elusate kahepoolmeliste karploomade tootmise ja kogumise selliseks tegevuseks tervishoiuga seotud põhjustel sobimatutel aladel.

Artikkel 6

1. Komisjoni eksperdid võivad koostöös liikmesriikide pädevate asutustega teha kohapealseid kontrollid, kui see on vajalik käesoleva direktiivi ühtseks kohaldamiseks. Eelkõige võivad nad kontrollida, kas keskused ning tootmis- ja ülekandekeskused järgivad ka tegelikult käesoleva direktiivi nõudeid. Liikmesriik, kelle territooriumil kontrolli tehakse, annab ekspertidele nende töös kogu vajaliku abi. Komisjon teatab liikmesriikidele selliste kontrollide tulemustest.

2. Lõike 1 rakendamise kord võetakse vastu artiklis 12 sätestatud korras.

3. Komisjon võib koostada soovitusel, mis sisaldavad tootmise ja turuleviimise eri etappidel kohaldatavaid hea tootmistava juhiseid.

Artikkel 7

1. Direktiivis 89/662/EMÜ sätestatud eeskirju inimtoiduks ettenähtud elusate kahepoolmeliste karploomade, okasnahksete, mantelloomade ja meritigude kohta kohaldatakse eelkõige sihtliikmesriigi poolt teostavate kontrollide korraldamise, kontrolli järgsete meetmete võtmise ning rakendatavate kaitsemeetmete suhtes.

2. Direktiivi 89/662/EMÜ muudetakse järgmiselt:

a) A lisale lisatakse järgmine taane:

“— nõukogu 15. juuli 1991. aasta direktiiv 91/492/EMÜ, milles sätestatakse elusate kahepoolmeliste karploomade tootmise ja turuleviimise tervishoiunõuded (EÜT L 268, 24.9.1991, lk 1).”;

b) B lisas jäetakse välja järgmine taane:

“— inimtoiduks ettenähtud elusad kahepoolmelised karploomad.”

III PEATÜKK

Import kolmandatest riikidest

Artikkel 8

Elusate kahepoolmeliste karploomade kolmandatest riikidest importimise suhtes kohaldatavad sätted on vähemalt samaväärsed ühenduse toodete tootmist ja turuleviimist reguleerivate sätetega.

Artikkel 9

Artiklis 8 kehtestatud nõude ühtse kohaldamise tagamiseks kohaldatakse järgmist menetlust:

1. komisjoni ja liikmesriikide eksperdid viivad läbi kohapealseid kontrollid, et veenduda, kas tootmise ja turuleviimise tingimusi saab ühenduses kohaldatud tingimustega samaväärseteks pidada.

Komisjon määrab liikmesriikide ettepanekul liikmesriikide eksperdid, kelle ülesandeks on kõnealuste kontrollide tegemine.

Kõnealused kontrollid tehakse ühenduse nimel, kes kannab sellega seoses tekkivad kulud.

Kontrollide sagedus ja kord määratakse kindlaks artiklis 12 sätestatud korras;

2. kui otsustatakse, kas elusate kahepoolmeliste karploomade tootmise ja turuleviimise tingimusi kolmandas riigis saab ühenduses jõus olevate tingimustega samaväärseteks lugeda, võetakse eelkõige arvesse:

a) kolmanda riigi õigusakte;

b) kolmanda riigi pädeva asutuse ja selle järelevalvetalituste korraldust, nende järelevalvetalituste volitusi ja järelevalvet, millele nad on allutatud ning samuti nende vahendeid kehtivate õigusaktide rakendamise kontrollimiseks;

c) tegelikke tervishoiunõudeid elusate kahepoolmeliste karploomade tootmise ja turuleviimise ajal ja eelkõige tootmisalade järelevalvet mikrobioloogilise saastumise ja keskkonna saastumise suhtes ning samuti mereliste biotoksiinide olemasolu suhtes;

d) seda, kui korrapäraselt ja kiiresti saadab kolmas riik teavet toksiini sisaldava planktoni ning eelkõige ühenduse vetes puuduvate liikide olemasolu kohta tootmisaladel ning riskide kohta, mida nende olemasolu võib ühendusele tähendada;

e) kinnitusi, mida kolmas riik saab anda lisa V peatükis sätestatud standardite täitmise kohta;

3. komisjon teeb otsuse artiklis 12 sätestatud korras:

a) lõikes 2 osutatud vastavustingimusi täitvate kolmandate riikide loetelu kohta;

b) elusate kahepoolmeliste karploomade importimise eritingimuste kohta iga kolmanda riigi puhul. Nimetatud tingimused peavad hõlmama:

i) saadetistega ühendusse saatmise korral tingimata alati kaasas oleva terviseohutuse sertifikaadi saamise korda;

ii) nende tootmisalade piiritlemist, kust võib elusaid kahepoolmelisi karploomi koguda ja importida;

iii) kohustust teavitada ühendust kõikidest võimalikest tootmisalade heakskiitmisega seonduvatest muudatustest;

iv) mis tahes puhastamist pärast ühenduse territooriumile jõudmist;

c) nimekirja kohta ettevõtetest, millest on lubatud importida elusaid kahepoolmelisi karploomi. Sel eesmärgil koostatakse sellistest ettevõtetest üks nimekiri või mitu nimekirja. Ettevõtte ei või olla nimekirja kantud, kui ühendusse eksportiva kolmanda riigi pädev asutus ei ole seda ametlikult heaks kiitnud. Sellise heakskiitmise puhul tuleb kinni pidada järgmistest nõuetest:

— käesolevas direktiivis sätestatud nõuetega samaväärsete nõuete järgimine,

— kolmanda riigi ametliku järelevalvetalituse poolt teostatav järelevalve;

4. lõikes 3 osutatud otsuseid võib muuta artiklis 12 sätestatud korras.

Need otsused ja nendes tehtud muudatused avaldatakse Euroopa Ühenduste Teataja L-seerias;

5. kuni lõikes 3 osutatud otsuse vastuvõtmiseni on liikmesriikide kohaldatavad tingimused elusate kahepoolmeliste

karploomade kolmandatest riikidest importimise suhtes vähemalt samaväärsed ühenduse toodete tootmist ja turuleviimist reguleerivate tingimustega.

Artikkel 10

Direktiivis 90/675/EMÜ sätestatud eeskirju ja põhimõtteid kohaldatakse eelkõige liikmesriikide poolt tehtavate kontrollide korraldamise ja järelevalve ning rakendatavate kaitsemeetmete osas.

Ilma et see piiraks käesoleva artikli esimese lõigu eeskirjade ja põhimõtete täitmist ning kuni direktiivi 90/675/EMÜ artikli 8 lõikes 3 ja artiklis 30 sätestatud otsuste rakendamiseni kohaldatakse nimetatud direktiivi artikli 8 lõike 1 ja 2 suhtes jätkuvalt asjakohaseid siseriiklikke rakenduseeskirju.

IV PEATÜKK

Lõppsätted

Artikkel 11

Lisa peatükke võib nõukogu muuta komisjoni ettepanekul kvalifitseeritud häälteenamusega.

Enne 1. jaanuari 1994, pärast veterinaaria teaduskomitee arvamuse saamist esitab komisjon nõukogule lisa I ja V peatüki kohta aruande koos nimetatud peatükkide kõikide muudatusettepanekutega.

Artikkel 12

1. Kui tuleb järgida käesolevas artiklis sätestatud menetlust, suunab eesistuja küsimuse kas omal algatusel või liikmesriigi taotlusel alalisele veterinaarkomiteele (edaspidi "komitee").

2. Komisjoni esindaja esitab komiteele võetavate meetmete eelnõu. Tähtaja jooksul, mille määrab eesistuja lähtuvalt küsimuse kiireloomulisusest, esitab komitee eelnõu kohta oma arvamuse. Arvamus esitatakse häälteenamusega, nagu on sätestatud asutamislepingu artikli 148 lõikes 2 komisjoni ettepanekul nõukogu poolt vastuvõtmisele kuuluvate otsuste jaoks. Liikmesriikide esindajate hääli komitees arvestatakse nimetatud artiklis sätestatud viisil. Esimees ei hääleta.

3. a) Kui kavandatavad meetmed on komitee arvamusega kooskõlas, võtab komisjon need vastu.

b) Kui kavandatavad meetmed ei ole komitee arvamusega kooskõlas või kui komitee ei esita oma arvamust, esitab komisjon võetavate meetmete kohta viivitamata

ettepaneku nõukogule. Nõukogu langetab otsuse kvalifitseeritud häälteenamusega.

Kui nõukogu ei ole kolme kuu jooksul alates ettepaneku saamisest otsust teinud, võtab komisjon kavandatud meetmed vastu, juhul kui nõukogu ei ole lihthäälteenamusega nimetatud meetmete vastu.

Artikkel 13

Juhuks, kui ei õnnestu teha otsust üksikasjalike eeskirjade kohta käesoleva direktiivi rakendamiseks enne 1. jaanuari 1993, võib artiklis 12 sätestatud korras võtta kaheks aastaks vastu vajalikud üleminekumeetmed.

Artikkel 14

Komisjon esitab pärast liikmesriikidega konsulteerimist nõukogule enne 1. juulit 1992 aruande seadmete ja ehitiste miinimumnõuete kohta, mida peavad täitma need väikesed väljastuskeskused ja väikeettevõtted, mis müüvad kohalikul turul ning asuvad piirkondades, millele kehtivad varustamise osas teatavad piirangud; võimaluse korral lisatakse aruandele ettepanekud, mille kohta nõukogu teeb asutamislepingu artiklis 43 sätestatud hääletamiskorras otsuse enne 31. detsembrit 1992.

Komisjoni ettepanekul vaatab nõukogu enne 1. jaanuari 1998 käesoleva direktiivi sätteid uuesti läbi, pidades silmas saadud kogemusi.

Artikkel 15

Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 1. jaanuaril 1993. Liikmesriigid teatavad sellest komisjonile.

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse meetmetesse või nende meetmete ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

Artikkel 16

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 15. juuli 1991

Nõukogu nimel

eesistuja

P. BUKMAN

LISA

I PEATÜKK

TOOTMISALASID KÄSITLEVAD TINGIMUSED

1. Pädev asutus peab tootmisala asukohta ja piirid kindlaks määrama nii, et oleks võimalik kindlaks teha alad, kust elusaid kahepoolmelisi karploomi:
 - a) võib koguda otsetarbimiseks. Sellistelt aladelt kogutud elusad kahepoolmelised karploomad peavad vastama käesoleva direktiivi V peatükis sätestatud nõuetele;
 - b) võib koguda, kuid enne otsetarbimiseks turuleviimist tuleb neid peale ülekandmist töödelda puhastuskeskuses. Viie katseklaasi ja kolmekordse lahjendusega MPN-testi põhjal ei tohi nendelt aladelt kogutud elusad kahepoolmelised karploomad sisaldada rohkem kui 6 000 fekaalset *coli*-laadset bakterit 100 g liha kohta või 4 600 *E. coli*'t 100 g liha kohta 90 % proovides.

Pärast puhastamist või ülekandmist peavad olema täidetud kõik käesoleva lisa V peatükis sätestatud tingimused;
 - c) võib koguda, kuid enne turuleviimist peavad nad vähemalt kahe kuu jooksul olema olnud ülekandealal, koos puhastamisega või ilma, või läbima intensiivpuhastuse käesoleva direktiivi artiklis 12 sätestatud korras kindlaksmääratava ajavahemiku jooksul, et nad vastaksid punkti a nõuetele. Viie katseklaasi ja kolmekordse lahjendusega MPN-testi põhjal ei tohi nendelt aladelt püütud elusad kahepoolmelised karploomad sisaldada rohkem kui 60 000 fekaalset *coli*-laadset bakterit 100 g liha kohta.
2. Pädev asutus peab kõikidest tootmisalade märgistamise muudatustest ja tootmisalade ajutistest või lõplikest sulgemistest viivitamata teatama kõigile, keda käesolev direktiiv mõjutab ning elkkõige puhastus- ja väljastuskeskuste tootjatele ja käitajatele.

II PEATÜKK

PARTIIDE KOGUMISE JA VÄLJASTUS- VÕI PUHASTUSKESKUSESSE, ÜLEKANDEALALE VÕI TÖÖTLEMISETTEVÕTTESSE VEDAMISE NÕUDED

1. Kogumisviisid ei tohi tekitada ülemäärast kahju elusate kahepoolmeliste karploomade karpidele ja kudedele.
2. Pärast kogumist peavad elusad kahepoolmelised karploomad olema asjakohaselt kaitstud purunemise, hõõrdumise ja vibratsiooni ning liiga kõrge või liiga madala temperatuuri eest.
3. Elusate kahepoolmeliste karploomade kogumise, vedamise, lossimise ja käitlemise meetodid peavad välistama toodete täiendava saastumise, kvaliteedi olulise halvenemise ja puhastamist, töötlemist või ülekandmist takistavate muutuste põhjustamise.
4. Kogumise ja lossimise vahel ei või elusaid kahepoolmelisi karploomi uuesti asetada vette, mis võib põhjustada täiendavat saastumist.
5. Elusate kahepoolmeliste karploomade vedamiseks kasutatavaid transpordivahendeid tuleb kasutada tingimustes, mille puhul on nimetatud karploomad kaitstud täiendava saastumise ja karpide purunemise eest. Samuti peavad transpordivahendid olema küllaldase äravooluga ning hõlpsasti puhastatavad.

Pakkimata elusate kahepoolmeliste karploomade pikamaaveo puhul väljastuskeskusesse, puhastuskeskusesse, ülekandealale või töötlemisettevõttesse peavad transpordivahendite varustuse puhul olema tagatud parimad võimalikud ellujäämistingimused ning elkkõige peavad transpordivahendid vastama käesoleva lisa IX peatüki 2. jaos sätestatud nõuetele.
6. Pädev asutus annab tootja nõudmisel välja registreerimisdokumendi elusate kahepoolmeliste karploomade partiide identifitseerimiseks tootmisalalt väljastuskeskusesse, puhastuskeskusesse, ülekandealale või töötlemisettevõttesse vedamise ajal. Iga partii puhul peab tootja loetavalt ja kustumatute tähtedega täitma asjakohased lahtrid registreerimisdokumendis, mis peab sisaldama järgmist teavet:
 - tootja andmed ja allkiri,
 - kogumise kuupäev,
 - tootmisala asukohta võimalikult täpsed andmed,

- karpide liigi ja koguse võimalikult täpsed andmed,
- loanumber ja pakendamise, ülekandmise, puhastamise või töötlemise sihtkoht.

Registreerimisdokumendid peavad alati olema järjestikuliselt nummerdatud. Pädev asutus peab pidama registrit, kuhu on märgitud registreerimisdokumentide numbrid ja nende isikute nimed, kes koguvad elusaid kahepoolmelisi karploomi ja kellele need dokumendid on välja antud. Iga elusate kahepoolmeliste karploomade partii registreerimisdokument tuleb partii edasisaatmisel väljastuskeskusesse, puhastuskeskusesse, ülekandealale või töötlemisettevõttesse kalendertemplita märgistada ning nimetatud keskuste, alade või ettevõtete käitajad peavad seda dokumenti säilitama vähemalt 60 päeva jooksul.

Kui kogumist teostavad samad isikud, kes töötavad sihtkoha väljastuskeskuses, puhastuskeskuses, ülekandealal või töötlemisettevõttes, võib registreerimisdokumendi asendada alalise transpordiloaga, mille annab pädev asutus.

7. Kui tootmis- või ülekandeala on ajutiselt suletud, ei tohi pädev asutus nende alade puhul registreerimisdokumente välja anda ja peab viivitamata peatama kõikide juba väljaantud dokumentide kehtivuse.

III PEATÜKK

ELUSATE KAHEPOOLMELISTE KARPLOOMADE ÜLEKANDMISE TINGIMUSED

Täidetud peavad olema järgmised tingimused:

1. elusaid kahepoolmelisi karploomi tuleb koguda ja vedada kooskõlas käesoleva lisa II peatüki nõuetega;
2. ülekandmiseks ettenähtud elusaid kahepoolmelisi karploomi tuleb käidelda selliselt, et nende filtreerimisvõime taastuks pärast loodusvetesse paigutamist;
3. elusad kahepoolmelised karploomad tuleb üle kanda sellise tihedusega, mis tagab karploomade puhastumise;
4. võttes arvesse, et käesoleva lisa V peatüki standardeid peab järgima, tuleb elusad kahepoolmelised karploomad paigutada ülekandealal merevette kauemaks kui ajavahemik, mille jooksul fekaalsete bakterite hulk väheneb käesoleva direktiiviga lubatud tasemeni;
5. vajaduse korral peab pädev asutus kindlaks määrama ja teatama tõhusaks ülekandmiseks vajaliku minimaalse veetemperatuuri elusate kahepoolmeliste karploomade iga liigi ja iga heakskiidetud ülekandeala puhul;
6. pädev asutus peab elusate kahepoolmeliste karploomade ülekandmiseks ettenähtud alad heaks kiitma. Nende alade piirid peavad olema poide, postide või muude fikseeritud vahenditega selgelt tähistatud; ülekandealad ning ülekande- ja tootmisalad peavad asuma üksteisest vähemalt 300 meetri kaugusel;
7. kohad ülekandeala piires tuleb üksteisest eraldada, et vältida partiide segunemist; tuleb rakendada süsteemi "kõik sisse, kõik välja", et uut partiid ei saaks üle kanda enne, kui kogu eelnev partii on välja viidud;
8. ülekandealade käitajad peavad pidama pädevale asutusele kontrollimiseks esitatavat arvestusraamatut elusate kahepoolmeliste karploomade päritolu, ülekandeaja, ülekandeala ja partii sihtkoha kohta pärast ülekandmist;
9. pärast ülekandealalt kogumist peab ülekandealalt heakskiidetud väljastuskeskusesse, puhastuskeskusesse või töötlemisettevõttesse vedamisel partiidega kaasas olema käesoleva lisa II peatüki 6. jaos osutatud registreerimisdokument, välja arvatud juhul, kui ülekandeala töötajad on samad isikud, kes töötavad ka väljastuskeskuses, puhastuskeskuses või töötlemisettevõttes.

IV PEATÜKK

VÄLJASTUS- VÕI PUHASTUSKESKUSTE HEAKSKIITMISE TINGIMUSED

I. Tööruume ja seadmeid käsitlevad üldtingimused

Keskused ei tohi asuda ebameeldiva lõhnaga, suitsuse, tolmu või muude saasteainetega piirkonna läheduses. Keskuste asukohta ei tohi voolata tõusuvesi ega ümbritsevate piirkondade liigvesi.

Keskustel peavad olema vähemalt:

1. tööruumides, kus elusaid kahepoolmelisi karploomi käideldakse või ladustatakse:
 - a) veatu konstruktsiooniga hooned või seadmed, mis on kavandatud ja mida hooldatakse eesmärgiga hoida ära elusate kahepoolmeliste karploomade saastumist mis tahes liiki jäätmetega, heitveega, suitsuga, mustusega või näriliste või muude loomade olemasolu tõttu;
 - b) hõlpsasti puhastatava pinnaga põrand, mis on ehitatud äravoolu hõlbustamist silmas pidades;
 - c) kohased tootmisruumid, mis võimaldavad sooritada kõiki toiminguid nõuetekohaselt;
 - d) vastupidavad hõlpsasti puhastatavad seinad;
 - e) küllaldane loomulik või kunstlik valgustus;
2. juurdepääs asjakohasele arvule riietusruumidele, valamutele ja tualettidele; tualettide lähedal peab olema piisavalt valamuid;
3. asjakohased vahendid tööriistade, mahutite ja seadmete pesemiseks;
4. tarnimise ja vajaduse korral ka ladustamise vahendid üksnes joogivee jaoks nõukogu 15. juuli 1980. aasta direktiivis 80/778/EMÜ (inimeste joogivee kvaliteedi kohta) ⁽¹⁾ määratletud tähenduses või puhta merevee tarnimise vahendid.

Võib lubada kasutada ka tehnilise vee tarnimise vahendeid. Kõnealune vesi ei tohi elusate kahepoolmeliste karploomadega otseselt kokku puutuda ning seda ei või kasutada elusate kahepoolmeliste karploomadega kokkupuutuvate mahutite, seadmestike või seadmete puhastamiseks või desinfitseerimiseks. Tehnilise vee torud ja väljavoolutorud peavad olema joogiveetorudest selgelt eristatud;

5. seadmed ja vahendid või nende pinnad, mis on ette nähtud kokkupuutumiseks elusate kahepoolmeliste karploomadega, peavad olema valmistatud roostevabast materjalist, mida on hõlbus korduvalt puhastada ja pesta.

II. Üldised hügieeninõuded

Töötajate, tööruumide, seadmete ja töötingimuste puhul tuleb nõuda ranget puhtust ja hügieeni:

1. töötajad, kes töötlevad või käitlevad elusaid kahepoolmelisi karploomi, peavad kandma eelkõige puhtaid tööriideid ja vajaduse korral ka töö jaoks sobivaid kindaid;
2. töötajad on kohustatud hoiduma sülitamisest ja muust taolisest käitumisest, mille tagajärjel võivad elusad kahepoolmelised karploomad saastuda; kõikidel isikutel, kes põevad haigusi, mida võivad edasi kanda elusad kahepoolmelised karploomad, tuleb ajutiselt (kuni tervenemiseni) keelata nende toodetega töötamine või nende käitlemine;
3. kõik närilised, putukad ja muud kahjurid tuleb hävitada ning edasist infestatsiooni peab vältima. Koduloomad ei tohi rajatistesse siseneda;
4. elusate kahepoolmeliste karploomade käitlemiseks kasutatavaid tööruume, seadmeid ja vahendeid tuleb hoida puhtana ja heas seisukorras; seadmed ja vahendid tuleb tööpäeva lõpus ja muudel asjakohastel juhtudel hoolikalt puhastada;
5. elusate kahepoolmeliste karploomade käitlemiseks ettenähtud tööruume, seadmeid ja vahendeid ei või ilma pädeva asutuse loata muuks otstarbeks kasutada;
6. jäätmed tuleb hügieeniliselt ladustada eraldi kohas ja, kui see on vajalik, selleks ettenähtud kaetud konteinerites. Jäätmematerjal tuleb sobivate ajavahemike järel asutuse lähedusest kõrvaldada;
7. valmistooteid tuleb ladustada kaetult ning hoida eemal kohtadest, kus elusate kahepoolmeliste karploomade asemel käideldakse muid loomi, näiteks koorikloomi.

III. Puhastuskeskustele esitatavad nõuded

Lisaks I ja II jaos sätestatud nõuetele peavad olema täidetud järgmised tingimused:

1. puhastusbasseinide ja veemahutite põrandad ja seinad peavad olema siledad, tugevast materjalist ja veekindla pinnaga ning küürides või surveveepesuga hõlpsasti puhastatavad. Puhastusbasseinide põhi peab olema piisavalt kaldu ning ühendatud töömahule kohase äravooluga;

(¹) EÜT L 229, 30.8.1980, lk 11. Direktiivi on viimati muudetud 1985. aasta ühinemisaktiga (EÜT L 302, 15.11.1985, lk 218).

2. mudaseid elusaid kahepoolmelisi karploomi tuleb enne puhastamist pesta joogiveega või survepesu rakendamise korral puhta mereveega. Enne puhastamise alustamist võib esialgset pesemist läbi viia ka puhastusbasseinides tingimusel, et tühjendustorud on seejuures kogu aeg avatud ja pärast jääb terve süsteemi puhtaks loputamiseks piisavalt aega enne puhastamisprotsessi alustamist;
3. puhastusbasseinidesse tuleb igas tunnis lasta voolata piisaval hulgal merevett iga tonni töödeldavate elusate kahepoolmeliste karploomade kohta;
4. elusate kahepoolmeliste karploomade puhastamiseks tuleb kasutada puhast merevett või töödeldes puhastatud merevett; merevee sisselaskeava ja heitvee väljalaskeavad peavad asetsema üksteisest piisavalt kaugel, et vältida saastumist; vajaduse korral lubab pädev asutus merevett töödelda, olles enne kontrollinud selle protsessi tõhusust; joogivesi, mida kasutatakse merevee valmistamiseks selle peamistest keemilistest komponentidest, peab vastama direktiivis 80/778/EMÜ sätestatud nõuetele;
5. puhastamisprotsessi käigus peab elusatel kahepoolmelistel karploomadel olema võimalik kiiresti taasalustada filtreerimist, vabaneda rooveest põhjustatud saasteainetest, vältida uuesti saastumist ning seejärel jääda turuleviimisele eelneva pakendamise, ladustamise ja vedamise käigus nõuetekohases seisukorras ellu;
6. puhastatavate kahepoolmeliste karploomade kogus ei tohi ületada puhastuskeskuse võimsust; elusaid kahepoolmelisi karploomi tuleb piisava ajavahemiku jooksul pidevalt puhastada, et nad vastaksid käesoleva lisa V peatükis sätestatud mikrobioloogilistele normidele. Nimetatud ajavahemik kestab hetkest, mil elusad kahepoolmelised karploomad on puhastusbasseinides veega piisavalt kaetud, kuni hetkeni, mil nad sealt eemaldatakse.

Puhastuskeskus peab arvesse võtma toorainega seotud andmeid (kahepoolmelise karploomi liik, selle kogumisalala, mikroorganismide sisaldus jne), kui puhastusperioodi on vaja pikendada elusate kahepoolmeliste karploomade käesoleva lisa V peatüki bakterioloogilistele nõuetele vastavuse tagamiseks;

7. kui puhastusbassein sisaldab mitut karploomade partiid, peavad need olema samast liigist ja pärit samalt tootmisalalt või samadele tervishoiunõuetele vastavatelt eri aladelt. Samaaegse töötlemise kestus peab lähtuma sellest partiist, mille puhastamise kestus on kõige pikem;
8. elusate kahepoolmeliste karploomade puhastussüsteemis hoidmiseks kasutatavatel mahutitel peab olema merevee läbivoolu võimaldav ehitus; elusate kahepoolmeliste karploomade kihtide paksus ei tohi puhastamise käigus takistada karpide avanemist;
9. puhastusbasseinides, kus elusaid kahepoolmelisi karploomi puhastatakse, ei tohi hoida kalu, koorikloomi ega muud liiki mereloomi;
10. pärast puhastamise lõpetamist tuleb elusate kahepoolmeliste karploomade karbid hoolikalt pesta, pihustades neile voolikust joogivett või puhast merevett; selline pesu võib vajaduse korral toimuda ka puhastusbasseinis; pesuvett ei tohi ringlusse võtta;
11. puhastuskeskustes peavad olema oma laborid või peavad keskused tagama endale sellise labori teenuseid, mis on varustatud vajalike vahenditega, et kontrollida puhastamise tõhusust, võttes arvesse mikrobioloogilisi piiritusi. Väljaspool keskusi asuvad laborid peavad olema pädeva asutuse poolt tunnustatud;
12. puhastuskeskused peavad korrapäraselt pidama arvestust järgmiste andmete kohta:
 - puhastusbasseinidesse lastava puhastussüsteemi vee mikrobioloogiliste testide tulemused,
 - puhastamata elusatele kahepoolmeliste karploomadele tehtud mikrobioloogiliste testide tulemused,
 - puhastatud elusatele kahepoolmeliste karploomadele tehtud mikrobioloogiliste testide tulemused,
 - puhastuskeskusesse toodud elusate kahepoolmeliste karploomade kogused, toomise kuupäev ja vastavad registreerimisdokumendid,
 - puhastussüsteemide täitmise ja tühjendamise kellaajad (puhastamise kestused),
 - üksikasjad saadetiste lähetamise kohta pärast puhastamist.

Need arvestused peavad olema täielikud, täpsed, kergesti loetavad ning kantud arvestusraamatusse, mis peab olema pädevale asutusele kontrollimiseks kättesaadav;

13. puhastuskeskuses võib vastu võtta üksnes selliseid elusate kahepoolmeliste karploomade partiisid, millega on kaasas käesoleva lisa II peatükis osutatud registreerimisdokument.

Puhastuskeskused, mis lähetavad elusate kahepoolmeliste karploomade partiisid väljastuskeskustele, peavad esitama käesoleva lisa II peatüki 6. jaos osutatud registreerimisdokumendi;

14. igal elusate kahepoolmeliste karploomade pakendil peab olema karploomade puhastamist tõendav märgis.

IV. Väljastuskeskustele esitatavad nõuded

1. Lisaks I ja II jaos sätestatud nõuetele peavad olema täidetud järgmised tingimused:
 - a) seisundi parandamine ei tohi põhjustada toote saastumist; seisundi parandamise vahendeid tuleb kasutada pädevate asutuste heakskiidetud korras, arvestades eelkõige nimetatud vahendites kasutatava merevee bakterioloogilist ja keemilist kvaliteeti;
 - b) seisundi parandamise vahendite seadmed ja mahutid ei tohi olla saasteallikas;
 - c) elusate kahepoolmeliste karploomade kalibreerimise viisid ei tohi põhjustada toote täiendavat saastumist ega muudatusi, mis takistavad toote vedu või ladustamist pärast pakendamist;
 - d) elusaid kahepoolmelisi karploomi võib pesta või puhastada ainult joogiveega või survepesu rakendamise korral puhta mereveega; puhastusvett ei või ringlusse võtta.
2. Väljastuskeskused võivad vastu võtta üksnes selliseid elusate kahepoolmeliste karploomade partiisid, millega on kaasas käesoleva lisa II peatüki 6. jaos osutatud registreerimisdokument ning mis on pärit heakskiidetud tootmisalalt, ülekandealalt või puhastuskeskusest.
3. Väljastuskeskustes peavad olema oma laborid või peavad keskused tagama endale sellise labori teenused, mis on varustatud vajalike vahenditega, et muu hulgas kontrollida karploomade vastavust käesoleva lisa V peatüki mikrobioloogilistele normidele. Väljaspool keskusi asuvad laborid peavad olema pädeva asutuse poolt tunnustatud.

Neid nõudeid ei kohaldata nende väljastuskeskuste suhtes, kuhu karploomi saadetakse üksnes ja otse puhastuskeskusest, kus neid on peale puhastamist uuritud.

4. Väljastuskeskused hoiavad pädevatele asutustele kättesaadavatena järgmisi andmeid:
 - heakskiidetud tootmisalalt või ülekandealalt pärit elusate kahepoolmelistele karploomadele tehtud mikrobioloogiliste testide tulemused,
 - väljastuskeskusesse toodud elusate kahepoolmeliste karploomade kogused, toomise kuupäevad ja vastavate registreerimisdokumentide numbrid,
 - lähetamise üksikasjad.

Kõnealused andmed peavad olema ajalises järjestuses liigitatud ning neid tuleb säilitada pädeva asutuse poolt määratava ajavahemiku jooksul, mille kestus on vähemalt kolm kuud.

5. Laevade pardal asuvate väljastuskeskuste kohta kehtivad punkti 1 alapunktides b, c ja d ning punktides 3 ja 4 sätestatud tingimused. I ja II jaos sätestatud tingimusi kohaldatakse selliste väljastuskeskuste suhtes *mutatis mutandis*, kuigi käesoleva direktiivi artiklis 12 sätestatud korras võib kehtestada eritingimusi.

V PEATÜKK**ELUSAID KAHEPOOLMELISI KARPLOOMI KÄSITLEVAD NÕUDED**

Otsetarbimiseks ettenähtud elusad kahepoolmelised karploomad peavad vastama järgmistele nõuetele.

1. Karploomadel peavad olema nähtavad värskuse ja eluvõimelisuse tunnused, kaasa arvatud puhtad karbid, küllaldane reaktsioon perkussioonile ning normaalne valvulaarvedeliku hulk.
2. Viie katseklassi ja kolmekordse lahjendusega MPN-testi või mistahes muu samaväärse täpsusastmega bakterioloogilise uuringu põhjal peavad karploomad sisaldama vähem kui 300 fekaalset *coli*-laadset bakterit või vähem kui 230 *E. coli*'t 100 grammi liha ja valvulaarvedeliku kohta.
3. 25 grammis karploomade lihas ei tohi leiduda salmonellabaktereid.
4. Karploomad ei tohi sisaldada looduslikku päritolu või keskkonda heitmetena sattunud mürgiseid või kahjulikke, direktiivi 79/923/EMÜ lisas loetletud ühendeid koguses, mille puhul arvestuslik toidu kaudu omastamine ületab aktsepteeritavat päevadoosi (ADI) või mis võib rikkuda karploomade maitset.

Käesoleva direktiivi artiklis 12 sätestatud korras määrab komisjon kindlaks keemiliste kriteeriumide ja kohaldatavate piirväärtuste kontrollimise katsemeetodid.

5. Radionukliidisalduse ülemmäär ei tohi ületada ühenduses toiduainetele kehtestatud radionukliidisalduse piirnormi.
6. Paratüütilise karploomamürgi kogusisaldus karploomade söödavates osades (kogu kehas või kõikides selle söödavates osades eraldi) ei tohi ületada 80 mikrogrammi 100 grammi karplooma liha kohta kooskõlas bioloogilise katsemeetodiga — mis võib vajaduse korral olla seotud keemilise meetodiga saksitoksiini avastamiseks — või käesoleva direktiivi artiklis 12 sätestatud korras heakskiidetud mis tahes muu meetodiga.

Tulemuste vaidlustamise korral kasutatakse standardmeetodina bioloogilist meetodit.

7. Tavapärased bioloogilised katsemeetodid ei tohi anda positiivset tulemust diarreetilise karploomamürgi sisalduse kohta karploomade söödavates osades (kogu kehas või mis tahes söödavates osades eraldi).
8. Korrapäraste viirusuringute ja kindlaksmääratud viroloogiliste standardite puudumise korral peavad veterinaarkontrollid tuginema fekaalsete *coli*-laadsete bakterite loendamisele.

Käesoleva peatüki nõuete täitmise kontrolli peab tegema teaduslikult tunnustatud meetodite kohaselt.

Käesoleva direktiivi ühtseks kohaldamiseks tuleb käesoleva direktiivi artiklis 12 sätestatud korras kehtestada proovivõtuplaanid ning käesoleva peatüki nõuete järgimise kontrollimiseks kohaldatavad meetodid ja analüüsihälbed.

Fekaalsete indikaatorbakterite eesmärgipärasust, nende arvu ülemmäärasid ning muid käesolevas peatükis sätestatud näitajaid tuleb pidevalt uuesti üle vaadata ning käesoleva direktiivi artiklis 12 sätestatud korras ka korrigeerida, kui see osutub teadusliku tõendusmaterjali põhjal vajalikuks.

Kui teaduslike tõendusmaterjalide põhjal osutub muude veterinaarkontrollide kehtestamine või käesoleva peatüki näitajate muutmine rahva tervise kaitsmiseks vajalikuks, tuleb niisugused meetmed artiklis 12 sätestatud korras vastu võtta.

VI PEATÜKK

RAHVA TERVISE KONTROLL NING TOOTMISE JÄRELEVALVE

Käesolevas direktiivis sätestatud nõuete järgimise kontrollimiseks peab pädev asutus kehtestama rahva tervise kontrollimise süsteemi. Selline kontrollimise süsteem peab sisaldama järgmist.

1. Elusate kahepoolmeliste karploomade ülekande- ja tootmisalade korrapärane järelevalve, selleks et:
 - a) vältida elusate kahepoolmeliste karploomade päritolu ja sihtkohaga seotud eeskirjade eiramisi;
 - b) kontrollida elusate kahepoolmeliste karploomade mikrobioloogilist kvaliteeti tootmis- ja ülekandevaldel;
 - c) kontrollida tootmis- ja ülekandevett toksiini tootva planktoni võimaliku esinemise suhtes ning tuvastada biotoksiini elusates kahepoolmelistes karploomades;
 - d) kontrollida keemiliste saasteainete võimalikku esinemist; saasteainete lubatud piirmäär määratakse kindlaks 31. detsembriks 1992 käesoleva direktiivi artiklis 12 sätestatud korras.

Punktide c ja d kohaldamisel peavad pädevad asutused kehtestama proovivõtuplaanid, et kontrollida selliseid võimalikke esinemisi korrapäraste ajavahehemi järel või ebakorrapäraste kogumisperiodide korral iga üksikjuhtumi puhul eraldi.

2. Punktis 1 sätestatud proovivõtuplaanide puhul tuleb võtta arvesse eelkõige järgmist:
 - a) iga tootmis- või ülekandevalde fekaalse saastumise tõenäolised muutused;
 - b) võimalikud muutused merelisi toksiine sisaldava planktoni olemasolus tootmis- ja ülekandevaldel. Proove tuleb võtta järgmise korra kohaselt:
 - i) järelevalve: korrapärased proovivõtmised muutuste avastamiseks toksiine sisaldava planktoni koostises ning selle geograafilises jaotuses. Karploomade lihas ladestunud toksiinide esinemise kahtlusele viitavale teabele peab järgnema intensiivne proovivõtmine;

- ii) intensiivne proovivõtmine:
- planktoni kontrollimine kalakasvatus- ja kalastusvetes, põhineb proovivõtukohtade ja proovide arvu suurendamisel ja
 - toksilisuse uuringud, mille puhul kasutatakse kahjustatud aladelt pärit karploomi, kes on saastumisele kõige vastuvõtlikumad.

Kõnealuselt alalt pärit karploomade turuleviimist ei või heaks kiita enne, kui uued toksilisuse uuringu proovid ei ole andnud rahuldavaid tulemusi;

- c) karploomade võimalik saastumine tootmis- ja ülekandealal.

Kui proovivõtuplaani tulemuste põhjal ilmneb, et elusate kahepoolmeliste karploomade turuleviimine võib ohustada inimese tervist, peab pädev asutus saastunud karploomadega tootmisala senikauaks sulgema, kuni normaalne olukord on taastunud.

3. Käesoleva lisa V peatükis sätestatud laboriuuringud lõpptootele esitatavate nõuete järgimise kontrollimiseks. Tuleb luua kontrollisüsteem, et veenduda, et mereliste biotoksiinide tase ei ületa ohutuse piire.
4. Ettevõtete korrapärane inspekteerimine. Selliste inspekteerimiste käigus tuleb eelkõige kontrollida:
- a) heakskiitmise tingimuste jätkuvat järgimist;
 - b) tööruumide, vahendite ja seadmete puhtust ning personali hügieeni;
 - c) elusate kahepoolmeliste karploomade nõuetekohast käitlemist ja töötlemist;
 - d) puhastussüsteemide ja seisundi parandamise süsteemide nõuetekohast kasutamist ja toimimist;
 - e) käesoleva lisa IV peatüki III jao punktis 12 osutatud arvestusraamatuid;
 - f) tervisemärkide nõuetekohast kasutamist.

Need kontrollid võivad hõlmata ka proovide võtmist laborikatsete jaoks; nende katsete tulemustest teatatakse ettevõtete eest vastutavatele isikutele.

5. Elusate kahepoolmeliste karploomadega saadetiste ladustamis- ja vedamistingimuste kontroll.

VII PEATÜKK

PAKENDAMINE

1. Elusaid kahepoolmelisi karploomi tuleb pakendada rahuldavates hügieeningimustes.

Pakkematerjal või pakend:

- ei tohi kahjustada elusate kahepoolmeliste karploomade organoleptilisi omadusi,
- ei tohi põhjustada inimese tervisele kahjulike ainete kandumist elusatele kahepoolmelistele karploomadele,
- peab olema piisavalt tugev elusate kahepoolmeliste karploomade nõuetekohaseks kaitsmiseks.

2. Austrid tuleb pakendada nii, et karbi nõgus pool jääb allapoole.

3. Elusate kahepoolmeliste karploomade pakendid peavad olema pitseeritud ning jääma pitseerituks alates väljastuskeskusest väljasaatmisest kuni tarbijale või jaemüüjale üleandmiseni.

VIII PEATÜKK

SÄILITAMINE JA LADUSTAMINE

1. Ladustamisruumides tuleb elusaid kahepoolmelisi karploomi hoida temperatuuril, mis ei kahjusta nende kvaliteeti ega elujulisust; pakend ei tohi kokku puutuda ladustamisruumi põrandaga, vaid tuleb asetada puhtale, põrandast kõrgemale tõstetud pinnale.
2. Pärast pakendamist ja väljastuskeskusest väljasaatmist ei tohi elusaid kahepoolmelisi karploomi uuesti vette asetada või veega pritsida, välja arvatud juhul, kui jaemüük toimub väljastuskeskuses.

IX PEATÜKK

VEDU PÄRAST VÄLJASTUSKESKUSEST LÄHETAMIST

1. Otsetarbimiseks ettenähtud elusate kahepoolmeliste karploomadega saadetisi tuleb vedada pitseeritud pakendites alates väljastuskeskusest lähetamisest kuni tarbijale või jaemüüjale müügiks pakkumiseni.
2. Elusate kahepoolmeliste karploomadega saadetiste vedamiseks kasutatavatel transpordivahenditel peavad olema järgmised omadused:
 - a) nende siseseinad ja muud elusate kahepoolmeliste karploomadega kokku puutuvad osad peavad olema roostevabast materjalist; seinad peavad olema siledad ning hõlpsasti puhastatavad;
 - b) nende varustus peab elusatele kahepoolmeliste karploomadele pakkuma tõhusat kaitset liiga madala ja liiga kõrge temperatuuri, mustuse ja tolmu ning vibratsiooni või hõõrdumise tulemusena karpidele tekkida võivate vigastuste eest;
 - c) elusaid kahepoolmelisi karploomi ei tohi vedada koos teiste toodetega, mis võivad neid saastada.
3. Elusaid kahepoolmelisi karploomi tuleb vedada ja turustada suletud sõidukites või konteinerites, milles püsib selline temperatuur, mis ei kahjusta toodete kvaliteeti ega elujõulisust.

Elusate kahepoolmeliste karploomade pakendid ei tohi vedamise ajal olla otseses kokkupuutes sõiduki või mahuti põrandaga, vaid peavad olema tõstetud põrandast kõrgemale pinnale või muule seadeldisele nii, et nimetatud kokkupuude on välistatud.

Kui elusate kahepoolmeliste karploomadega saadetiste transportimisel kasutatakse jääd, peab see olema valmistatud joogiveest või puhtast mereveest.

X PEATÜKK

SAADETISTE MÄRGISTAMINE

1. Elusate kahepoolmeliste karploomadega saadetise kõikidel pakenditel peab olema tervismärk, mis võimaldab vedamise ja edasimüügi ajal kuni jaemüügini esmast väljastuskeskust alati kindlaks teha. Ilma et see piiraks direktiivi 79/112/EMÜ kohaldamist, peab märk sisaldama järgmist teavet:
 - lähteriik,
 - kahepoolmelise karplooma liik (üldnimetus ja teaduslik nimetus),
 - väljastuskeskuse andmed pädeva asutuse poolt väljaantud loanumbri alusel,
 - pakendamise kuupäev, mis sisaldab vähemalt päeva ja kuud.Erandina direktiivist 79/112/EMÜ võib säilivuskuupäeva asendada märkusega "need karploomad peavad olema müümise hetkel elus".
2. Tervismärk võib olla trükitud pakkematerjalile või kantud eraldi etiketile, mis kinnitatakse seejärel pakkematerjalile või pannakse pakendi sisse. Tervismärk võib olla kinnitatud ka traadi või klambriga; iseklepuvaid tervismärke võib kasutada üksnes tingimusel, et need ei ole kergesti eemaldatavad. Kõiki tervismärke tohib kasutada ainult üks kord ning neid ei tohi edasi anda.
3. Tervismärk peab olema kulumis- ja veekindel ning sellel esitatud teave peab olema loetav, kustumatu ning kirjutatud kergesti desifreeritavate kirjamärkidega.
4. Jaemüüja peab elusate kahepoolmeliste karploomadega saadetistele kinnitatud tervismärki, mida ei pakita tarbijale ettenähtud pakendisse, alles hoidma vähemalt 60 päeva jooksul pärast saadetise jagamist.